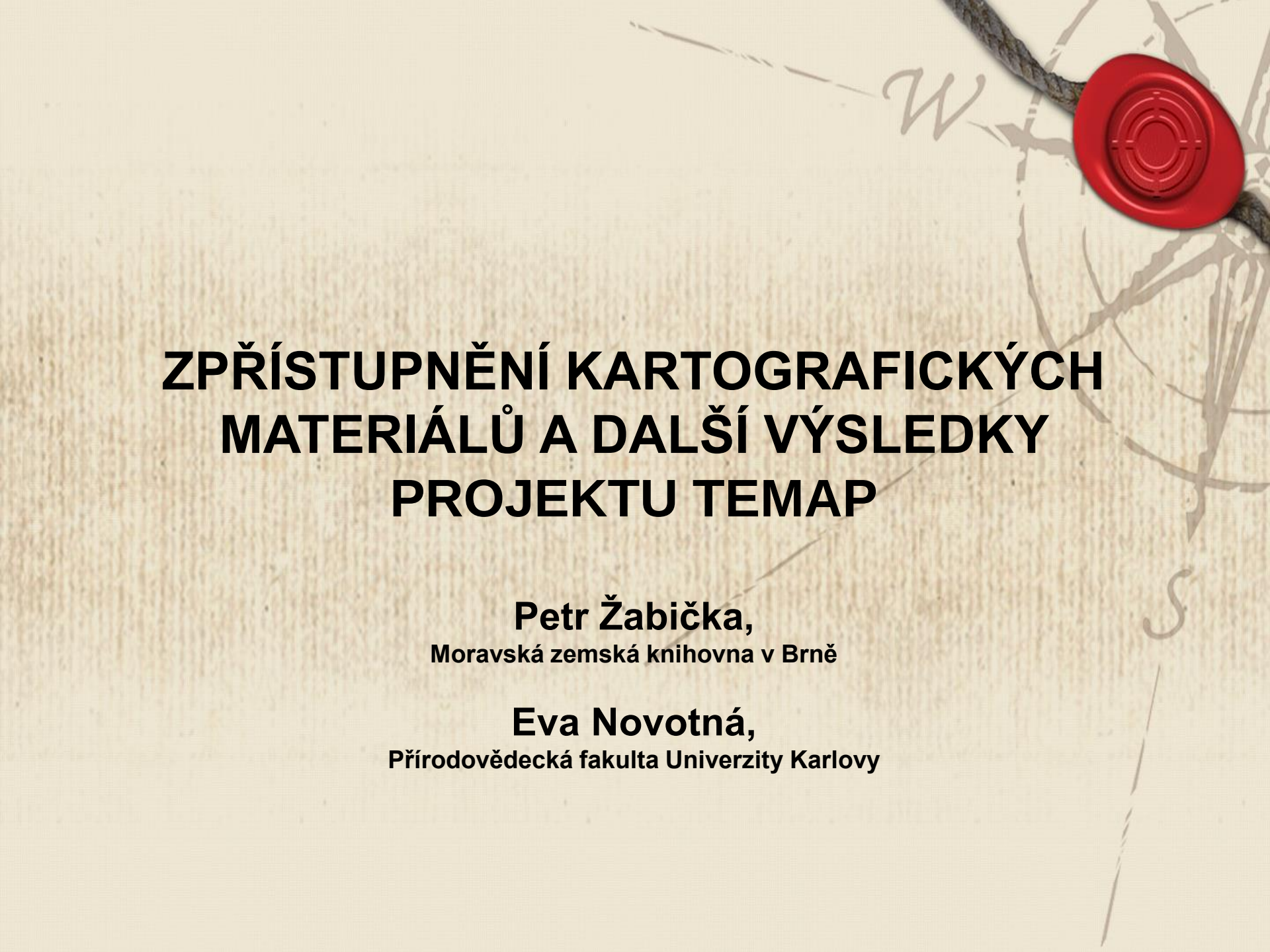




ZPŘÍSTUPNĚNÍ KARTOGRAFICKÝCH MATERIÁLŮ A DALŠÍ VÝSLEDKY PROJEKTU TEMAP

Petr Žabička,
Moravská zemská knihovna v Brně

Eva Novotná,
Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy

TEMAP

Technologie pro zpřístupnění mapových sbírek ČR:
metodika a software pro ochranu a využití kartografických
děl národního kartografického dědictví

Cíl: nabídnout volně dostupný soubor softwarových
nástrojů a metodik, který umožní zpracování starých
mapových děl nejen s ohledem na jejich evidenci, ale i na
kartografickou korektnost a atraktivní zpřístupnění laické
veřejnosti

- společný projekt MZK, Mapové sbírky UK a Geografického ústavu PřF MU
- podpořen z programu NAKI MK ČR (trvání 2011 – 2015)

Nejdůležitější výsledky

- portál pro kolaborativní georeferencování
StareMapy.cz
- metodiky pro katalogizaci map
- nástroj pro katalogizaci mapových děl
- aplikace pro správu a zpřístupnění kartografických dokumentů
- e-learningové kurzy pro uživatele softwarových nástrojů
- kartometrické analýzy
- rozvoj portálu Geobibline
- putovní výstava
- katalogizace a digitalizace cenných mapových sbírek

Vybrané výsledky z dílny MU

- Certifikovaná metodika pro katalogizaci objektů zobrazených na kartografických dílech (*Zdeněk Stachoň, Milan Konečný*)
- Certifikovaná metodika pro tvorbu metadat pro indexy mapových děl (*Zdeněk Stachoň, Jiří Kozel, Jan Russnák*)
- *Specializovaná mapa: Klady listů vybraných mapových děl na území ČR* (*Zdeněk Stachoň, Milan Konečný, Jiří Kozel*)
- *Aplikace pro zpracování mapových děl*

Mapová sbírka MU

mapy.geogr.muni.cz

Mapová sbírka

Geografického ústavu PŘF MU

Vyhledávání

Mapy

Glóby

Katalogizace

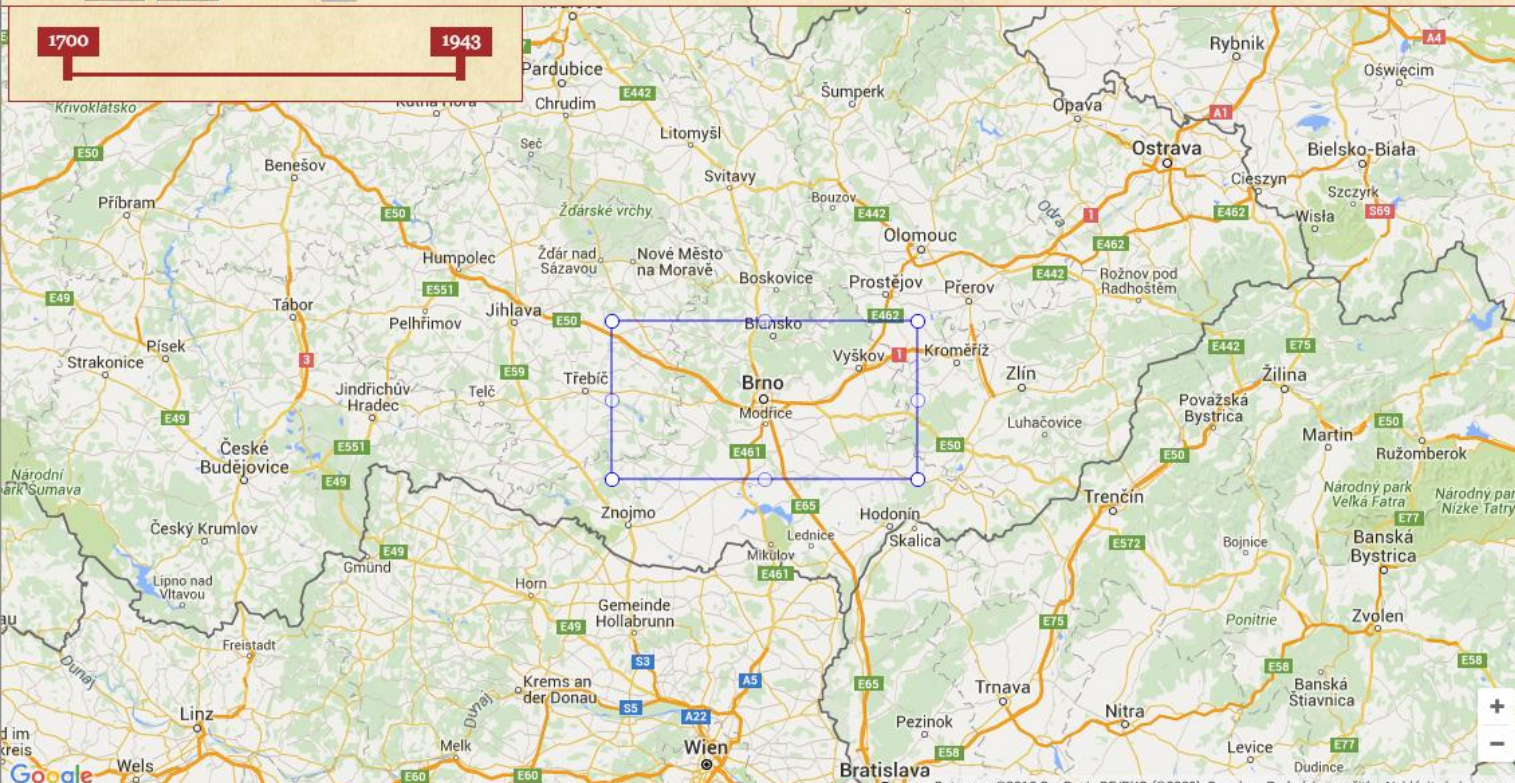
O sbírce



Období 1700 1943 Oblast

1700

1943



Nalezené mapy: 57

Období: 1700–1943

Měřítko: neomezené

Oblast: 15.98511 49.40382 17.23755
48.98022

Řazení výsledků: podobnost oblasti

Politický okres brněnský

1929 1:25 000

Podrobné mapy zemí koruny České 115, Tišnov - Blansko - Královo Pole

1909–1914 1:75 000

Brno s okolím

1921–1930 1:25 000

Karte der Kaiser-Königl mährisch und schlesischen Zollgefallen Administration 1801–1850

Darstellung des Standes der öffentl.
Volksschulen in Mähren im Jahre 1848–
1848 1:400 000

Geologische Karte der Markgrafschaft Mähren und des Herzogthumes Schlesien 1866 1:288 000

Politický okres hustopečský

1931 1:25 000

Orientální mapy: Brno

1925–1930 1:19 736

Karte der Holzartenverbreitung in Protektorat Böhmen und Mähren

1941 1:300 000

Mapa o stavu čs. silnic

StaréMapy.cz

Zapojit se může ten, kdo:

- vlastní digitalizované mapy umístěné na stálých URL
- používá pro odlišení map jednoznačný identifikátor
- georeferencování sbírek digitalizovaných VÚGTK

Získá:

- souřadnice krajních bodů zobrazeného území
- souřadnice vlíčovacích bodů vytvořených při georeferenci
- údaje o ořezu mapy
- možnost umístit na webu geografické vyhledávání nad vlastní sbírkou (podmínkou je přispívání do Souborného katalogu ČR)

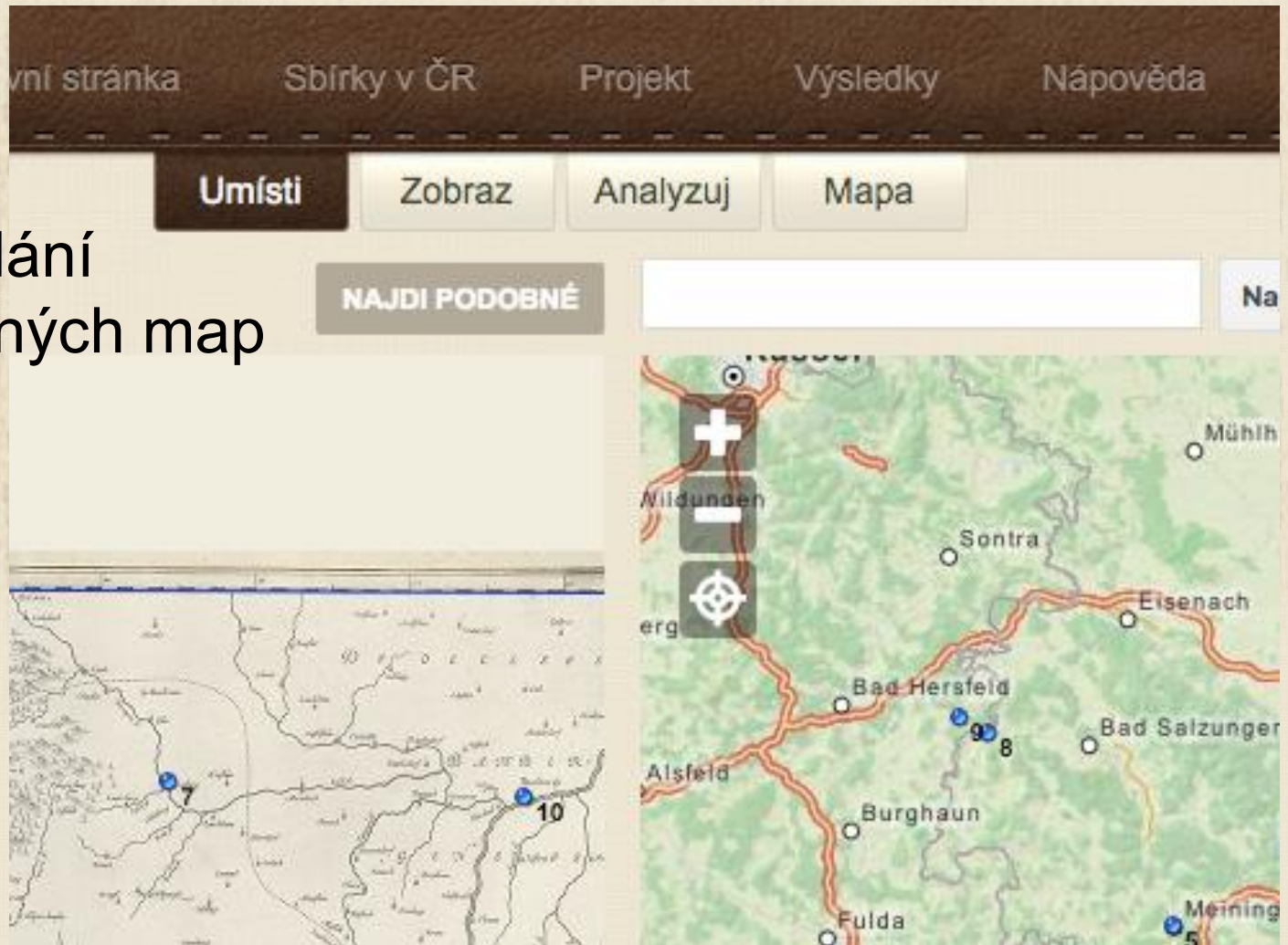
StaréMapy.cz

- Zpracováno již přes 31698 map, dalších 27126 připraveno
- Vytvořeno přes 1 milion vlíčovacích bodů
- Velký počet neumístitelných map (text, veduty, okrajové listy větších map, mapy pozemků bez popisu)
- Nejaktivnější uživatel překročil 200.000 bodů (20,1%)

StaréMapy.cz

Novinky:

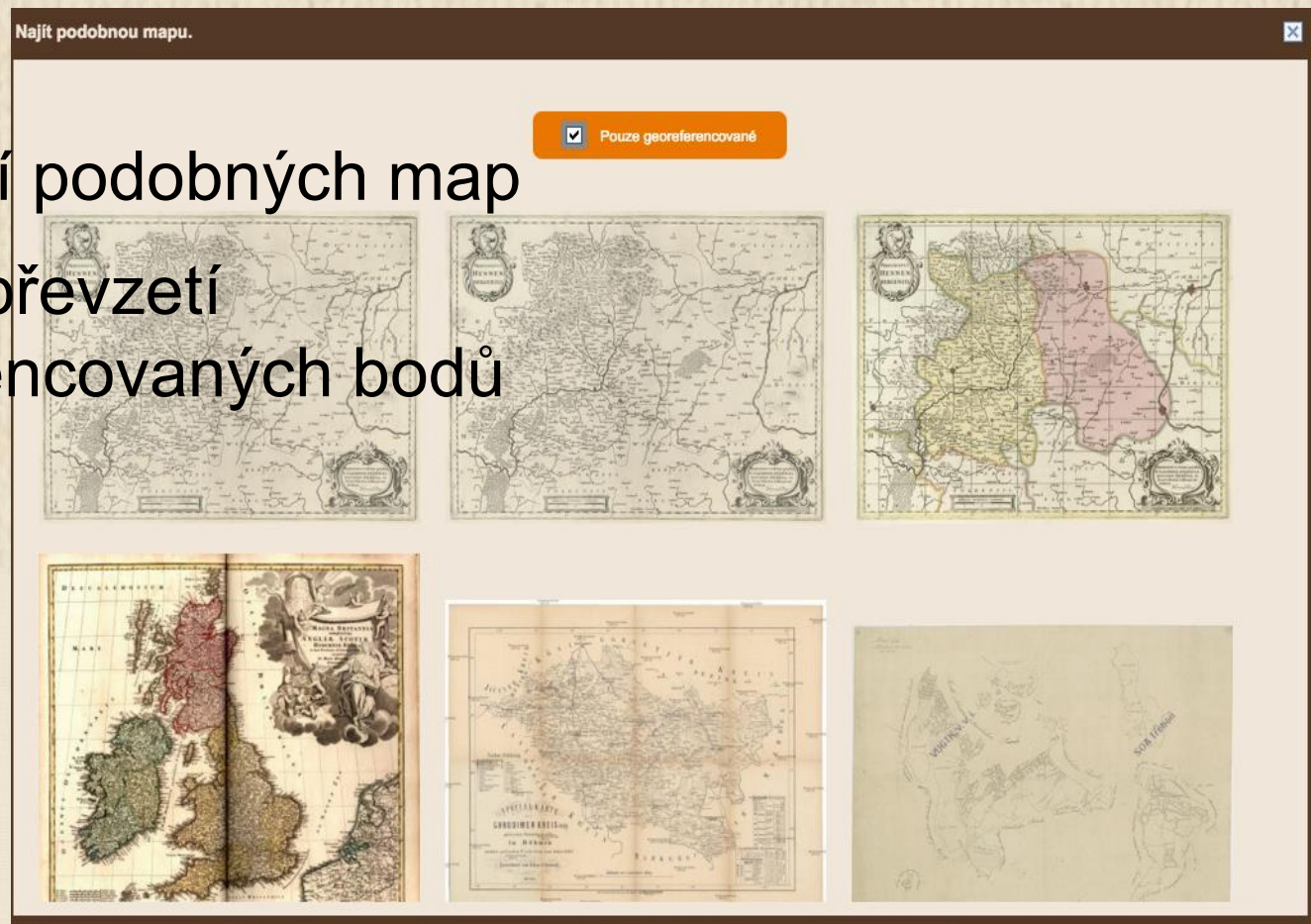
- Vyhledání podobných map



StaréMapy.cz

Novinky:

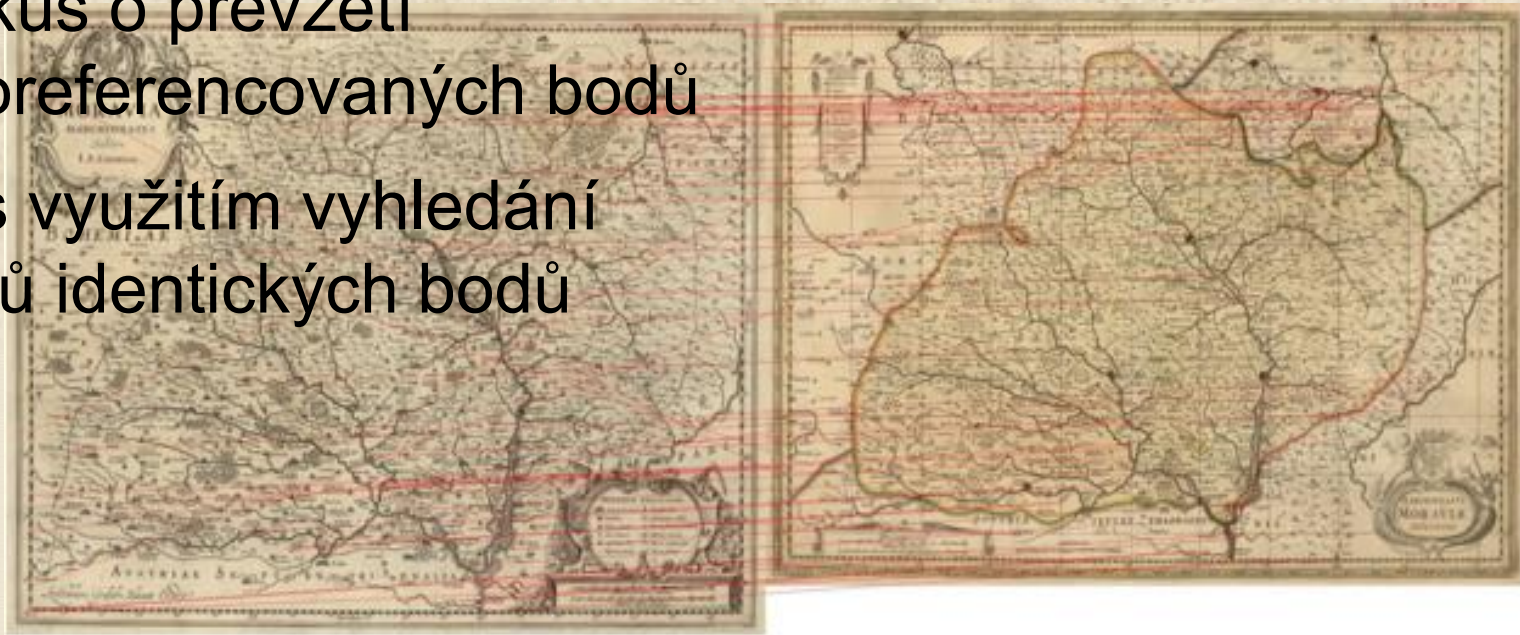
- Vyhledání podobných map
- Pokus o převzetí georeferencovaných bodů



StaréMapy.cz

Novinky:

- Vyhledání podobných map
- Pokus o převzetí georeferencovaných bodů
- ... s využitím vyhledání párů identických bodů



StaréMapy.cz

Novinky:

- Vyhledání podobných map

imagesearch.mzk.cz

- Pokus o převzetí georeferencovaných bodů z jedné mapy do druhé

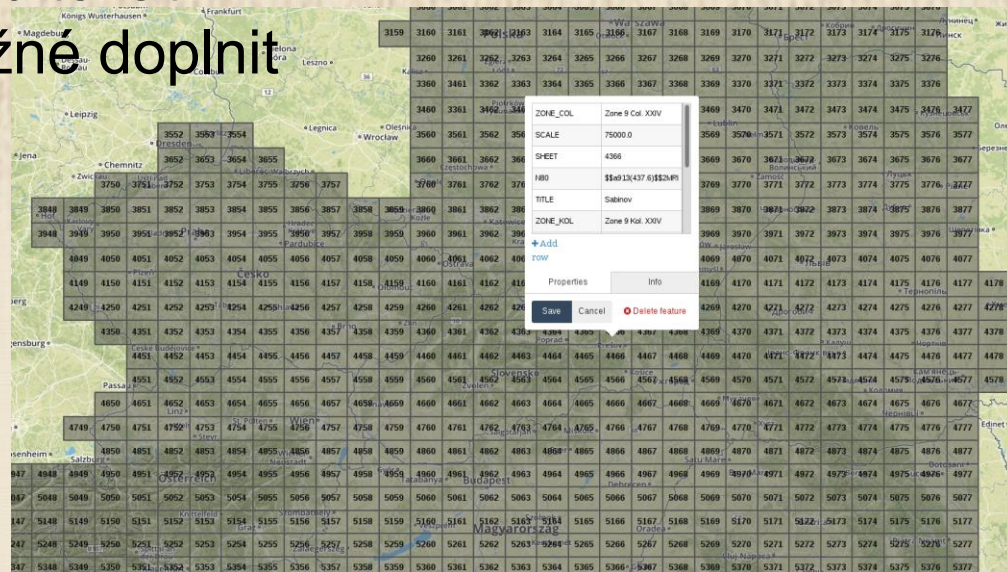
autogeoreference.mzk.cz

Zpracování mapových děl

- Nyní funkční na <http://mapseries.georeferencer.org/>
- Zatím pouze pro mapy třetího vojenského mapování 1:200000, 1:75000 (katalogizace podle RDA), další soubory se připravují.
- Princip poloautomaticky tvořených šablon pro jednotlivé listy, usnadňující zpracování rozsáhlých, na katalogizaci obtížných mapových děl
- Výsledný záznam je kopírován do katalogizační aplikace knihovního systému, kde je uložen
- Generování ve formátu MARC 21 pro knihovní systém Aleph
- Lze doplnit podporu pro další knihovní systémy.

Zpracování mapových děl

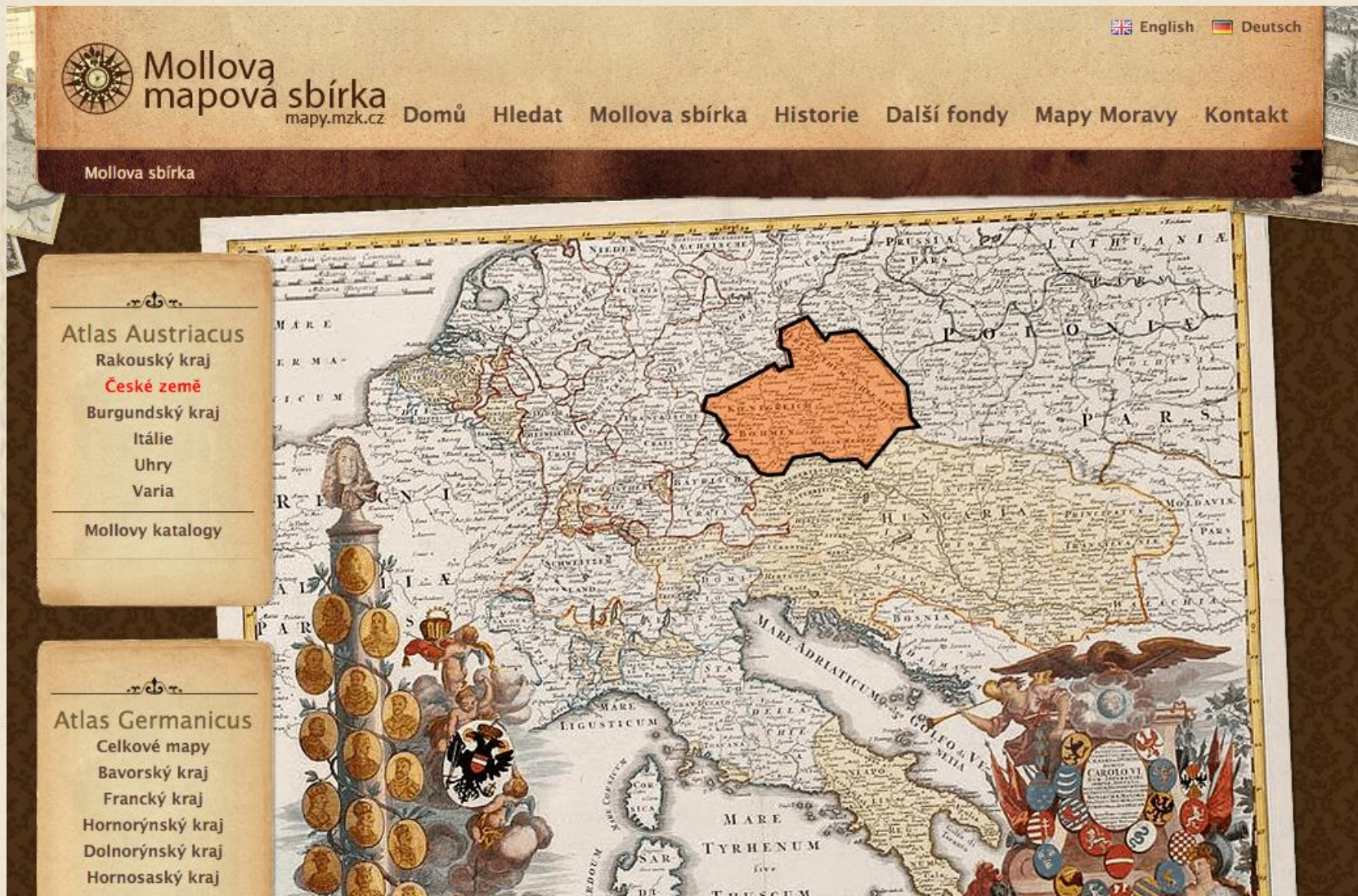
- Vyvinut online nástroj pro přípravu kladů listů i šablon
- Verzováno prostřednictvím github.com
- Umožňuje vytvořit klad listů jako rastr obdélníku, nebo volně editovat
- Ke každému listu je možné doplnit specifická metadata



Mapová sbírka MZK – mapy.mzk.cz

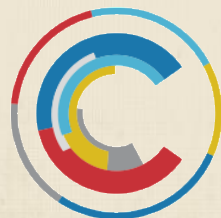
- Statické stránky generované z knihovního katalogu při zachování původní struktury sbírky
- Vazba na původní rukopisné katalogy Mollovy sbírky v systému Kramerius
- Geografické vyhledávání s využitím systému Maprank Search
- Mapy uloženy v bezeztrátovém jpeg2000 a z něj zpřístupňovány prostřednictvím image serveru IIPIImage
- Plánujeme přesun všech map do Krameria a zapojení do mapy.mzk.cz přes API Krameria a IIIF
- Komunikace s uživateli
 - Cca 2-3 odborné dotazy týdně
 - Mapy v plné kvalitě poskytovány zdarma pod licencí Creative Commons

Mapová sbírka MZK – mapy.mzk.cz



Co bude dál? Mapy v MZK nekončí!

- Navazující projekt do NAKI II vyřazen z formálních důvodů
- Zpracování i digitalizace mapových sbírek bude (ve ztenčené míře) pokračovat i nadále
- Digitalizované mapy zůstanou nadále zpřístupněny:
 - mapy.mzk.cz
- Provoz StareMapy.cz a s ním spojené infrastruktury vyžaduje podporu VISK
- Odkazy na georeferencované mapy budou předávány k indexaci do
 - www.oldmapsonline.org



MINISTERSTVO
KULTURY



MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA



UNIVERSITAS CAROLINA
PRAGENSIS



Mapy v MZK nekončí!

WWW.TEMAP.CZ